

LAKIALOITE 131/2010 vp

Laki työttömyysturvalain 4 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

Tämä on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle laiksi työttömyysturvalain 4 luvun muuttamisesta (HE 321/2010 vp). Aloitteessa ehdotetaan, että työttömyysetuuden sovittelussa otettaisiin käyttöön 400 euron suuruinen suojaosa, joka koskisi kaikkia sovitellun työttömyysetuuden saajia. Aloitteen mukaan työttömyysturvalain 4 ja 5 §:ssä soviteltava työttömyysetuus lasketaan 400 euron ylittävästä palkan tai ansiotulon osasta.

Hallituksen esityksessä työttömyysetuuden sovittelussa otettaisiin käyttöön 300 euron suojaosa, joka koskisi ainoastaan pelastuslaitoksen sivutoimisen henkilöstön, sopimuspalokunnan tai muun pelastuslaitoksen toimivan yhteisön henkilöstön jäsenten pelastustoimintaan osallistumisesta saamaa tuloa.

Aloitteen tavoitteena on helpottaa kaikkien työttömien työnhakijoiden mahdollisuuksia ottaa vastaan lyhytaikaisia työsuhteita tai lyhyemmällä työajalla olevia työsuhteita menettämättä kohtuuttomasti työttömyyspäivärahaetuuttaan.

Työttömyysturvalain 4 luvun 1 §:n mukaan soviteltuun työttömyysetuuteen on oikeus osa-aikatyössä olevalla työnhakijalla, jonka työn osa-aikaisuus perustuu työnantajan aloitteesta tapahtuneeseen työajan lyhentämiseen.

Soviteltuun työttömyysetuuteen on oikeus myös työnhakijalla, jonka päivittäistä tai viikoittaista työaikaa on lyhennetty lomautuksen johdosta tai jonka työnteko on estynyt toisten työntekijöiden sellaisen työtaistelutoimenpiteen ta-

kia, jolla ei ole riippuvuussuhdetta hänen työehtoihinsa tai työoloihinsa.

Edelleen oikeus soviteltuun päivärahaan on myös työnhakijalla, joka on vastaanottanut enintään kaksi viikkoa kestävästä kokoaikatyöstä, sekä työnhakijalla, jolla on tuloa sivutoimisesta yritystoiminnasta tai omasta työstä.

Nykyisellään sovitellun työttömyysetuuden laskentamalli johtaa siihen, että pienikin lisätulo vähentää työttömyyspäivärahaa ja aiheuttaa sen uudelleen määrittämisen. Päivärahan uudelleen määrittely tuottaa tarpeetonta hallinnollista työtä. Lisäksi päivärahan uudelleen määrittelystä johtuva päivärahan viivästyminen aiheuttaa monille toimeentulovaiveita.

Nykyinen sovitellun työttömyyspäivärahan malli ei ole työntekoon kannustava. Työttömän ei kannata ottaa vastaan lyhytkestoista työtä siitäkään huolimatta, että olisi mahdollisuus soviteltuun päivärahaan, koska jokainen tienattu euro vähentää 50 senttiä työmarkkinatukea. Työttömän työllistymisen kannalta on parempi, että pienenkin työn vastaanottaminen on taloudellisesti kannattavaa.

Tämän aloitteen kustannukset valtiolle ovat työttömyysturvajärjestelmässä arviolta 60 miljoonaa euroa. Nettokustannukset julkiselle valalle ovat kuitenkin vain 30 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

työttömyysturvalain 4 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 4 luvun 4 §:n 1 momentti ja 5 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 4 §:n 1 momentti laissa 1354/2007, seuraavasti:

4 luku

Soviteltu ja vähennetty työttömyysetuus

4 §

Sovittelussa huomioon otettava tulo

Sovittelussa tulona otetaan huomioon 400 euroa ylittävä osa palkasta tai muusta ansiotulona pidettävästä vastikkeesta, joka on saatu korvauksena työstä. Jos yritystoiminnan sovittelujakson tulot eivät ole luotettavasti osoitettavissa, ne voidaan arvioida verotustietojen perusteella.

5 §

Etuuden määrä

Soviteltu työttömyysetuus lasketaan siten, että etuus ja 50 prosenttia saadun tulon 400 euroa ylittävästä osasta voivat sovittelujakson aikana yhteensä nousta määrään, joka etuutena muutoin olisi voitu maksaa.

6 §

(Poist.)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 1 päivänä maaliskuuta 2011

Annika Lapintie /vas